

Bu günün reallıqları, gələcək planlar

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin andığın mərasimindəki nitqindən qeydlər

«Gələcəyə nikbinliklə baxmaq üçün kifayət qədər amil vardır. Son on ilin təcrübəsi onu göstərir ki, «xalq», «millət» anlayışları ön planda olanda istənilən problem öz həllini tapa bilər».

İlham ƏLİYEV.

Qəzetimizin ötən sayında xəbər verdiyimiz kimi İlham Əliyev oktyabr ayının 9-da keçirilən president seçkilərində 10 namizəd arasında xalqın böyük etimad və rəğbətini qazandığına görə yüksək səs coxluğu ilə növbəti 5 il müdətinə yenidən Azərbaycan Respublikasının Prezidenti seçilmişdir. Oktyabrın 19-da İlham Əliyevin təntənəli surətdə andığın mərasimi olmuşdur. Mərasimdə cənab Prezident geniş nitq söylemişdir.

Möhtərəm Prezident ən evvəl öz nitqinə prezident seçkilərində ona etibar edib göstərilən böyük etimada, inama görə Azərbaycan xal-

qına dərin minnətdarlığını bildirmiş və xalqı əmin etmişdir ki, bundan sonra da ölkənin hərtərəfli inkişafı, xalqımızın rifahı üçün əlindən gələni əsirgəməyəcək, doğma xalqa bundan sonra da sədaqətlə xidmət edəcəkdir.

Cənab Prezident nitqinə davam edərək 10 il ərzində ölkədə sabitliyin, müstəqilliyyin qorunub saxlanması, bu amil əsasında ölkənin sürətli sosial-iqtisadi inkişafının təmin olunması üçün həyata keçirilən tədbirlərdən, ictimai-siyasi proseslərin müsbət istiqamətə yönəlməsindən, dinlərarası, millətlərarası münasibətlərin artıq dünya üçün bir örnek olmasına, ölkədə

keçirilən çoxsaylı beynəlxalq tədbirlərdən, forumlardan, konfranslardan danişmişdir. Bu tədbirlər Azərbaycanı tolerantlıq məkanı, dözümlülük, multikulturalizm mərkəzi kimi təqdim etmişdir.

Son 10 il ərzində Azərbaycanın beynəlxalq əlaqələri xeyli güclənmiş, genişlənmişdir. Bu illər ərzində Azərbaycan 39 ölkədə öz səfirliliyini açmış və hazırda səfirlilikləri sayı 57-yə çatmışdır. 28 ölkə isə Azərbaycanda səfirliliyini açmış, beləliklə xarici ölkələrin Azərbaycandakı səfirliliklərinin sayı 53 olmuşdur. Həyata keçirilən məqsədönlü siyasət, xoş niyyət, atılan hər bir düzgün addım, xarici siyasetin əməkdaşlıq üzərində qurulması Azərbaycan üçün böyük dostluq düşərgəsi yarada bilmüşdir. Təsadüfi deyil ki, Azərbaycan BMT Tə-

lükəsizlik Şurasına 155 ölkənin dəstəyi ilə üzv seçilmişdir. Bu, böyük siyasi və diplomatik uğurdur. Hazırda Azərbaycan BMT Təhlükəsizlik Şurasına sədrlik edir.

Ölkə başçısı daha sonra Ermənistan—Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin həlli istiqamətində görülen tədbirlərdən, haqq-ədaletin qalib gələcəyindən, Azərbaycanın ordu quruluşundan danişmişdir.

Ölkə başçısı çıxışında 10 il ərzində sosial-iqtisadi sahədə əldə edilən böyük nailiyətlərdən danişaraq əsaslı faktlar da söyləmişdir. Bu illər ərzində ölkəyə 150 milyard dollar sərmayə qoyulmuşdur. İşsizlik 10 dəfə aşağı düşmüş, hazırda 5,5 faiz təşkil edir. Orta maaş 5,5 dəfə, orta pensiya 9,2 dəfə artmışdır. Azərbaycan artıq qlobal

enerji bazarında çox etibarlı, ciddi bir ölkə kimi tanınır. Demək olar ki, bu gün bölgədə enerji xəritəsi yaranmış, bu xəritədə düzəlişlər yalnız Azərbaycanda aparılır.

Mərasimdə İlham Əliyev qazanılan uğurların bazasında növbəti 5 ilde qarşıda duran vəzifələrdən de geniş danişmişdir. Cənab Prezident qeyd etmişdir ki, qarşidakı 5 il ərzində istər sosial-iqtisadi sahədə, istər enerji potensialı sahəsində, ümumiyyətlə bütün sahələr üzrə inkişafın dinamizmi saxlanılacaq, dəha da möhkəmləndiriləcəkdir. Növbəti 5 il ərzində ərzaq istehsal 100 faiz Azərbaycanda istehsal olunmalıdır. Artıq bu sahədə təkliflər də vardır, vəsait də nəzərdə tutulacaqdır. Cənab Prezident çıxışının sonlarında demişdir: «Gələcəyə nikbinliklə baxmaq üçün kifayət qədər amil vardır. Son on ilin təcrübəsi onu göstərir ki, «xalq», «millət» anlayışları ön planda olanda istənilən problem öz həllini tapa bilər».

Nadir ATAKİŞİYEV.

9 noyabr—Dövlət Bayraqı Günüdür

Dövlət Bayraqı suverenliyin rəmzidir

Azərbaycan Respublikasının Dövlət Bayraqı Azərbaycan dövlətinin suverenliyinin rəmzidir.

Bu bayraq ilk dəfə 1918-ci il noyabr ayının 9-da Bakıda—Azərbaycan Xalq Cümhuriyyəti Nazirlər Şurasının yerləşdiyi binada qəbul edilmiş və burada da qaldırılmışdı. Bayraqımızın üzərindəki üç rəng—Türkçülük, islamçılıq və müasirlilik mənəsi daşıyır. İdeyanın müəllifi Əli bəy Hüseynzadə idi.

Müstəqilliyimizin ikinci mərhələsində Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin təşəbbüsü ilə xalqımızın mənəvi dəyərlərinə, dövlət rəmzlərinə böyük önəm verilmişdir. Bakıda Dövlət Bayraqı Meydanının yaradılması və Dövlət Bayraqı Günüñün təsis edilməsi bunun bariz təzahürüdür.

Bakıda Dövlət Bayraqı Meydanının təməli 2007-ci il dekabrın 30-da qoyulmuşdur. Bu haqda sərəncam isə Prezident tərəfindən 2007-ci il noyabrın 17-də imzalanmışdır.

Meydan üçün seçilmiş yer Dövlət Bayraqının paytaxtın bütün nöqtələrindən görünməsinə imkan yaradır.

2010-cu il sentyabrın 1-də Azərbaycan Respublikasının Prezidenti, Silahlı Qüvvələrin Ali Baş Komandanı İlham Əliyevin iştirakı ilə Dövlət Bayraqı Meydanının təntənəli açılış mərasimi keçirilmişdir.

Meydanda inşa edilmiş bayraq

dirəyinin hündürlüyü 162 metr, bayraqın eni 35 metr, uzunluğu 70 metr, çəkisi 350 kilogramdır. Bünövrəsinin ümumi kültəsi 220 tondur. Meydanda dünyada nadir muzeylərdən biri sayılan Dövlət

Bayraqı Muzeyi də yaradılmışdır. Dövlət Bayraqı Meydanının ərazisi 20 min kvadratmetrdir.

Meydanda qurulmuş Azərbaycan Respublikasının möhtəşəm gerbi, Dövlət Himnimizin mətni və ölkəmizin xəritəsi qızıl suyuna salınmış bürüncdən hazırlanmışdır.

Səkkizgösheli ulduz formasında yaradılmış Dövlət Bayraqı Muzeyində müxtəlif dövrlərdə Azərbaycan ərazisində mövcud olmuş dövlətlərin, xanlıqların, o cümlədən tarixən bizə mənsub olan İre-

van xanlığının bərpa olunmuş bayraqları, həmçinin XVII-XVIII əsrlərə aid bayraqların nümunələri, gerbler, Azərbaycan Respublikasının müxtəlif illərdə qəbul olunmuş Konstitusiyaları, ölkənin poçt markaları, müxtəlif dövrlərə aid pul nişanlarının nümunələri, orden və medalları, ümummilli lider Heydər Əliyevin rəhbərliyi ilə müstəqil Azərbaycan dövlətinin yaranması, formalşaması və inkişafı, Prezident İlham Əliyevin ölkəmizin daha da tərəqqisi ilə bağlı fəaliyyətini əks etdirən çoxsaylı fotosalar və sənədlər, Azərbaycanın Dövlət Bayraqı, Silahlı Qüvvələrin qoşun növlərinin döyüş bayraqları və mərasim geyimləri nümayiş olunur.

Meydandaki bayraq dirəyi hündürlüyüne görə 2010-cu il mayın 29-dan Ginnesin rekordlar kitabına daxil edilmişdir.

Bu gün regionlarda da bayraq meydanları yaradılmışdır. Bütün bunlar xalqımızın dövlət attributlarına olan marağından və isteyindən xəbər verir.

Prezident İlham Əliyev Azərbaycanda Dövlət Bayraqı Günüñün elan edilməsi barədə müvafiq sərəncam imzalamışdır. Sərəncam əsasən 9 noyabr Azərbaycanda Dövlət Bayraqı Günü elan olunur və bu bayram ölkədə qeyri iş günü olan bayramlar siyahısına daxil edilir.

Miri RƏHİMÖV.

1995-ci il noyabrın 12-də Azərbaycan xalqı referendum yolu ilə öz dövlətinin Əsas Qanunu - Konstitusiyasını qəbul etdi. Bu Konstitusiya müstəqilliyini bərpa etmiş Azərbaycan dövlətinin ilk milli konstitusiyasıdır.

"Konstitusiya" latin sözü olub quruluş, təsisat mənası verir. Dövlətin ali hüquqi qüvvəyə malik olan əsas qanunlar məcəlləsi belə adlanır.

Müsəir dövlətlərin çoxunun konstitusiyası var. Konstitusiyası olmayan dövlətlərdə isə idarəetmə adət-ənənələrə, dini qaydalara əsaslanır. Bir qay-

12 noyabr—Konstitusiya Günüdür

da olaraq, konstitusiyalar uzun müddətə qəbul edilir və nadir hallarda dəyişdirilir. Belə dəyişikliklər, adətən, müharibələr, inqilablar və ya ölkənin siyasi kursunun kəskin surətdə dəyişilməsi nəticəsində baş verir.

Azərbaycan Xalq Cümhuriyyəti Konstitusiya qəbul etməsə də, Milli Şurada qəbul edilmiş İstiqlaliyyət Bəyannaməsi onu əvəz edirdi. Aprel işğalından sonra Azərbaycanın ictimai və dövlət quruluşunda mövcud olmuş qaydalar dəyişdirildi və sovet rejiminin formalşamasına başlandı. Sovetləşmə başa çatıldıqdan sonra 1921-ci il mayın 19-da Bakıda keçirilən Azərbaycan SSR-in Birinci Sovetlər qurultayı Azərbaycan SSR-in birinci Konstitusiyasını qəbul etdi.

1937-ci il martın 14-də IX fəvqələdə Azərbaycan Sovetlər qurultayı Azərbaycan SSR-in ikinci Konstitusiyasını təsdiq etdi. Bu Konstitusiya 1936-ci ildə qəbul edilmiş SSRİ Konstitusiyasının tekrarı idi.

Azərbaycan SSR-in sonuncu Konstitusiyası 1978-ci il aprelin 21-də qəbul edildi. Bu Konstitusiyanın 73-cü maddəsinə görə Azərbaycan SSR-in dövlət dili Azərbaycan dilidir. Bu, o dövr üçün çox cəsərli addım idi, çünki SSRİ-nin milli siyasetinin şovinist zəmində qurulduğu bir dövrdə respublikanın ali qanununa belə bir maddənin daxil edilməsi Sovet milli siyasetinin tələblərinə uyğun deyildi.

(Ardı 4-cü səhifədə).